

Comunicatul Consfătuirii Tratatului de la Varșovia

În aprilie 1985, țările din Tratatul de la Varșovia semnaseră prelungirea cu 20 de ani a acordului militar. Nimic nu prevestea prăbușirea sistemului FOTO: Arhivele Naționale

În zilele de 7-8 iulie 1989 a avut loc la București Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia de prietenie, colaborare și asistență mutuală. Participanții la consfătuire au efectuat un schimb de păreri cu privire la evoluția situației internaționale și au examinat principalele direcții de acțiune a statelor aliate în interesul întăririi păcii și a stabilității în Europa, dezarmării, largirii colaborării și dialogului internațional.

S-a relevat că, datorită politicii active a țărilor socialiste, a acțiunilor tuturor forțelor iubitoare de pace și realiste, s-au realizat anumite evoluții pozitive în problemele internaționale, în reducerea încordării și confruntării, creșterea încrederii, dezvoltarea dialogului politic, intensificarea contactelor dintre state la diferite niveluri. Au fost făcuți primii pași în domeniul dezarmării, s-a creat și funcționează în mod efectiv mecanismul de control. Este încurajator începutul negocierilor de la Viena. Se

lărgeste colaborarea în domeniile economic, tehnic și științific și în sfera drepturilor omului. S-au realizat progrese în reglementarea politică a conflictelor regionale. Creșterea disponibilității comunității internaționale pentru conclucrarea în domeniul securității și soluționarea problemelor globale. În același timp, situația din lume continuă să se mențină complexă și contradictorie, procesele favorabile nu au devenit încă ireversibile. Nu au încetat acumularea de armamente și monitorizarea acestora. Continuă experiențele nucleare, acțiunile de militarizare a Cosmosului. Este cu greu depășită concepția confruntării, apărută în anii „războiului rece” de sprijinire pe forță. Un anacronism periculos, în contradicție cu interesele securității generale, îl reprezintă strategia descurajării nucleare care a fost reafirmată la recenta sesiune a Consiliului NATO. Continuă practica amestecului în treburile interne ale altor state și încercările de destabilizare a acestora,

incălcarea drepturilor omului. Participanții la consfătuire au reafirmat atașamentul statelor lor față de idealul eliberării omenirii de pericolul de război prin lichidarea armelor nucleare și chimice, reducerea radicală a armamentului convențional. Ei consideră dezarmarea drept problema cardinală a contemporaneității, factorul hotărâtor al întăririi păcii, securității și încrederii, adăncirii, destinderii, dezvoltării unei largi colaborări internaționale, soluționării problemelor globale. Statele participante la Tratatul de la Varșovia acordă o importanță primordială dezvoltării procesului general-european în toate domeniile, treceri la un nou nivel de securitate și colaborare pe continent, înapoi pe calea edificării unei Europe unite, a păcii trainice și cooperării, a unui cman european, în diversitatea orânduirilor sociale și de stat cu respectarea realităților teritoriale-politice actuale, a inviolabilității frontierelor existente, suveranității și dreptului fiecărui

popor de a-și hotărî în mod liber soarta. A fost exprimată hotărârea de a contribui activ la realizarea înțelegerilor la care s-a ajuns la Reuniunea de la Viena, în scopul întăririi păcii și securității, al unei mai bune înțelegeri și colaborări pe continent. Pozițiile statelor participante în problemele întăririi securității europene și generale, ale dezvoltării procesului de dezarmare sunt prezente în documentul „Pentru o Europă stabilă și în securitate, fără arme nucleare și chimice, pentru reducerea substanțială a forțelor armate, armamentelor și cheltuielilor militare”, adoptat la consfătuire. Participanții la consfătuire s-au pronunțat pentru trecerea relațiilor dintre Tratatul de la Varșovia și Alianța Nord-Atlantică pe o linie lipsită de confruntare, pentru dezvoltarea unui dialog constructiv între acestea în domeniile politic și militar, pentru transformarea acestui dialog într-un factor al securității și cooperării pe continent.

România liberă, 10 iulie 1989

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Schimb subiectual, despre nu știu ce asteroid care ar fi putut deveni ucigaș pentru Terra zilele astea, în revistele Contemporanul și Lumea, apoi mergem la o „cafea amestec” (vorba vine, el bea sirop „de coacăze”, că e mai sănătos decât „nechezolul”) la subsolul Casei Sindicatelor. De câte ori îi pomenește de „disidenți” și „Securitate” amuștește, se sperie și mă roagă să schimb subiectul, n-a auzit nimic, zău, „că e emotiv din fire”.

Revenit la Biblioteca Județeană, directoarea Liliana Zaharia mă anunță că a sosit o adresa oficială din comuna Tănăsoaia (de la capătul județului Vrancea, vii de la Focșani cu trenul până la Adjud și de aici ieși un autobuz, singurul care circula într-o zi, cale de ore întregi) prin care sunt solicitat să acord asistență noului bibliotecar comunal, care a preluat gestiunea de la biblioteca pe care eu o coordonez – bună idee, abia mai evadez din Focșani, deși nu-mi arde, „să umbli creanga” pe căldurile astea, să mor de foame și de sete pe acolo. Directoarea se pregătește să plece în concediu de odihnă, slavă cerului, vom mai respira ușurați cu toții (cate zile, oare? – e secret) la Biblioteca Județeană... Aflu azi că restructurările (40 la sută), inclusiv în cadrul „aparaturii de stat și de partid” (16 la sută) vor veni după ce se va încheia Congresul al XIV-lea al PCR – motiv de stres, de „satisfacție” trecătoare, stăm toți cu inima strânsă. Soses abonamentele „cu postăriță”, le bijef și le ștampilez. În Milcovul (ziar al PCR Vrancea) de azi, tovarășa Niculina Moraru, „prim-secretară a PCR Vrancea”, spune că: „s-au înregistrat un număr mare de ore nelucrate, un volum important de refuzuri de calitate, mulți muncitori nu-și realizează zilnic normele de lucru, ceea ce dovedește că în multe unități se încălcă disciplina tehnologică și ordinea, se manifestă toleranță păgubitoare față de risipi, față de cei care nu-și îndeplinesc în mod riguros sarcinile ce le revin”. Din ziarele centrale de azi aflu apoi că numărul membrilor CC al PCR crește de la 446 la 455 (un membru al CC va fi ales la 13.000 de membri de partid, iar un membru supliment va fi ales la 21.250 de membri de partid) – ei ce mai muncesc pe brânci în țara asta, nu mă mai miră nimic, suntem un popor de „membri de partid”!

Acasă, fiind program de serviciu azi, la ora 13:30 fac în sufragerie curățenie în amănunt, scutur în curtea blocului preșul de șase metri de pe holuri. Doina (soția), întoarce obosită de la slujbă (e contabilă la Liceul Industrial nr. 1 Focșani), face și ea ordine în apartament, pe ici, pe acolo. Mă bărbieresc după ora 15:00 cu o lamă veche. Măncăm, pregătim bagaje în fugă (pâine uscată „pentru porc”, trei pâini de ieri, schimburi pentru Laurențiu, fiul, care e dus de la Adjud, la părinții mei, și flanele subțiri pentru noi, de excursie, palărie, pantaloni speciali tip plasă și costumul de baie al soției, de exemplu).

Venim pe jos la gara CFR – „personalul” nostru are întârziere o jumătate de oră. Din acest moment, de când aflu de întârziere, încep neînșirații flagrantă pentru mine. Așezat lângă soție, pe una din băncile din gară, tot privind gânditor la femeie tinere de pe peron, care sunt mai mult dezbrăcate decât îmbrăcate pe canicula de azi, îmi voi pierde portmoneul! Pur și simplu – fără să înțeleg nici cum am fost scriu aici, în jurnal ce mi s-a întâmplat, de fapt. L-am pierdut sau mi-a fost furat de „găinari”? Sau „securiștii de serviciu” mi

JURNALUL OMULUI SIMPLU

(Urmare din pag. 1)

În vara lui '89 la cinematograful din oraș a apărut ecranizarea „Pe aripile vântului”. S-a proiectat o singură dată, și bilete nu am găsit la casă. De fapt, nici nu știu dacă fuseseră scoase la vânzare sau se dădeau doar pe sub mână. Mie mi-a zis o colegă cu o zi înainte că văzuse afișul filmului în holul cinematografului. Maică-sa lucra acolo ca vânzătoare de bilete. La paoul dinspre bulevard nu era afișat nimic. Altfel, cred că s-ar fi buclucit lumea ca la balamuc. Imi și inchipui - pe vremea lu' Ceaușă, bătaie pe bilete ca la Michael Jackson! Ha, ha!

Am venit val-varteză acasă de la școală, mi-am aruncat mapa și m-am dus glonț la mama. Citise și ea cartea și îi plăcea. La fel și Rodica, soția fratelui meu, care stătea cu noi în casă. Mama a făcut o cafea, ne-am așezat toate trei în bucătărie și am început să ne sfătuim. Știam că tata poate face rost de bilete, dar nu știu cum să-l convingem. Filmele de dragoste nu erau tocmai agreate... Noroc că el nu citise cartea. Mama ne-a zis să nu insistăm noi. Că o să-i spună ea. Și așa a făcut. Eu și cumnată-mea - care avea aproape 30 de ani și doi copii mici - ascultam la ușă.

Și mama i-a pus tatei ciiorba caldă, un păhărel de „Două prune”, o fripturică cu piure și o tartă cu fructe, așa cum îi plăcea lui. Apoi i-a aprins o țigară și, după ce a tras primul fum, tata s-a relaxat în scaun și a întreat cu scobitoare în colțul gurii: „Ce vrei?”. Pe mine și pe cumnată-mea ne-a bufnit râsul, dar ne-am stăpânit. Și mama a început prin învăluire cum noi, și Rodica, suntem tinere și ar trebui să mai socializăm, că Rodica n-ar trebui să stea numai acasă cu copiii, că eu ar trebui să cunosc un băiat și să mă mărit, că doar n-o să rămân fată bătrână... D'astea. Tata făcea ochii mari. Nu-i plăcea ce auzea. „Tu vrei să te transformi pe asta două în d'alea, femeie?”, i-a zis el mamei. Pe noi ne-a bufnit râsul iarăși. Până la urmă, mama a văzut că se înfundă și i-a zis pe șleau că vrem să mergem la film. I-a zis că e un film american despre război. N-a miștat prea mult, nu? Tata a pus o singură condiție: „Și tu, și copiii Rodicăi să meargă cu noi.”

Mama oricum avea de gând să vină, dar pe ai mici, o fată și un băiat de 4 și 6 ani, aveam de gând să-i lăsăm la vână. N-am avut ce face. Copiii i-ar fi spus că n-au fost la film. În seara aia, tata a plecat în oraș și s-a întors cu trei bilete la „Pe aripile vântului”. „Pe ai mici îi țineți în brațe”, ne-a zis. Am înțeles că îl costaseră destul de mult, nu neapărat ca bani, dar probabil își făcuse o obligație mare.

ARTICOLUL ZILEI

PIELEA DE PORC (1)

În acest basm, contrar obiceiului, baba are mai multă minte decât moșul. Plus voință, plus hotărâre și, datorită robusteții ei suflate, un instinct matern încă viu în ciuda vârstei. Moșului, Cel de sus nu i-a lăsat decât hazul și umorul...

Dă de godacul slăbănog împotmolt în mocirlă. Îl aduce acasă. Nu mai sunt singuri pe lume. Au și ei acum un fecior. E-un porc. Dar e băiatul lor!... „Lăca, măi băbușă, ce odor îți am adus eu! Numai să-ți trăiască! Un băiat ochios, sprâncenat și frumuseț de nu se mai poate! Îți seamănă ție, ruptă bucățică...”

Moșul n-are pic de înțuițe. Își râde de babă, dar baba ia în serios lucrurile: „Moșnege, moșnege, -ii atrage a atenție, nu râde...” Parcă ar fi ghicit că-n purcel se ascunde un mister. Și „sprintenă ca o copilă”, pune apa la fier și-i spele, face și leșie, scaldă godacul plin de noroi. „Îl trage frumuseț cu untură din opați pe la toate încheieturile, îl strânge de nas și-l sumuță, ca să nu se deoaचे odorul.” Apoi îl ia și-l papiantă, „și cu tărâte, cu cojițe, purcelul începe a se înfrița și a crește văzând cu ochii de-ți era mai mare dragul să te uiți la el.” Să nu-ți vorbit de rău, să nu fi zis răt, soric ori codiță, era copilașul ei, hazliu, gras și învâlt ca un pepene. „Toate ca toate, însă nu putea, sărăcuțul de el, să zică tată și mamă.”

Până într-o zi... Pleacă moșul la țârg. Are el de făcut niște cumpărături. Baba, cică, să nu uite să-i ia și mititelul niște roșcove. Moșul zice bine, dar în gând zice „măncă-l-ar brânca să-l mănânce!” Afectiunea babei depășise orice limită, purcelul asta începuse să-l calce pe nervi... Se întoarce el de la țârg, și ea, curiosă, ce mai văzuse el p-acolo, și moșul-i spune că e și ai amar, că-mpărțat zice că cine-ți face un pod de aur pavat cu pietre scumpe și cu copaci pe margini și cu tot felul de pășărele cântătoare, acelaia îi dă jumătate din împărăție și fata, da' cine se încumetă și nu izbuteste, plătete cu viața, și ai din țârg ziceau că până atunci plătiseră o groază de feciorași de crai, sărmanii de ei!... Ei, poftim vești de la țârg! Bolea și împăratul de atâta supărare... „Of, moșnege, of, conchide baba - boala împărăților e ca sănătatea noastră!...” Noroc că al lor nu vorbeste, n-are minte și nici o pretenție. Da' să ai un fecior, care să se încumetă să facă podul, și să izbândească...

Purcelul pufnea din când în când, tot cu râul pe sus, la ei. Și-adică numai ce zice: „Tată și mamă! Eu îl fac!” (Podul adică)...

Tonul e real. Strict real. Ca-n viața de zi cu zi, exceptând întâmplările. Care, povestite astfel, încorporează firesc în lumea din jur, cunoscută, devin și mai

credibile, în basm, sau teribile la marii autori băntuși, - Kafka, Metamorfozele, Procesul, Castelul... Diferența stă în cheia la care este pusă povestea. Umor popular și blândețe a viziunii color; spațiu, angoasă, proiecție metafizică dincoace. E însăși deosebirea dintre o căpiță de fân inmișmată și-un bloc cenușiu de beton-armat.

Și moșul se prezintă cu feciorașul său la concurs... „Hai cu tata, băiete, s-ducem noră măne-tal!” Purcelul face tunde, sare, zburdă, „mai dă un ropt pe sub lați, apoi se ia după moșneag, și cât colea, mergea în urma lui, grohând și mușulundu pe jos, cum e treaba porcului...” (Allegro vivace). Când aud la ce venise cu porcul după el, străjerii încep să rădă în hohote. Dar moșul-i pune îndată la punct, treaba-i serioasă. Împăratul îl dă afară, ce obrăznicie! „Hai, ia-ți porc de aici!” În sfârșit, să-ncearcă și el, dar stie ce-l așteaptă! Stie, cum să nu, se fălește moșul, și-i pune în vedere împăratului că-n caz contrar să facă bine să nu uite și să-i trimită acasă copila. Pleacă escortați de ostași, în cazul general al lumii. „Căci mulți vorbă și mare nedumerire se mai făcuse la palat și în toate părțile despre astfel de batjocură nemeipomenită...”

Și când îi vede baba sosind sub pază strășnică, - Văi de mine, moșnege! Da' ce foc mi-ai adus în casă?! Mie otași îmi trebuiesc?... „Moșul are ieșirea lui conjugală: - Încă mai ai gură să întreb? Acestea-s faptele tale. M-am luat după capul tău cel sec... să-ți aduc, sanchi, copii de sufl... Și acum iaca în ce chichion am intrat! Că n-am adus eu otași, ci ei m-au adus pe mine...”

Replică de zile mari. Și e, ori fusese o zi mare. Fiindcă, purcelul, noaptea, după ce părinții săi de inimă adorm, ciondâindu-se, s-a suit binșor pe lață, a spart o fe-reastră de bărdhan, și suflând o dată din nări s-au făcut ca două suluri de foc, de la bordul moșneagu-lui... până la palatul împăratului!...

Podul, cu toate anexele, a fost construit. Condiția, îndeplinită. Să dea fata! Căci moșul și baba, ei înșiși locuind acum într-un palat și îmbrăcați în straie scumpe, se schimbaseră.

Împărăția se cutremură la auzul vestii... și temându-se împăratul să nu i se întâmple ceva rău „își expediază imediat fata, încredințând-o câștigătorului... „Căci și împăratul, cât era de împărat, le făcuse acum toate pe așa, și nici măcar aceea nu era bună. Și...”

Și fata, ascultătoare, n-are încotro și acceptă să fie mireasa porcului și se apucă de gospodărie.

Constantin Toiu
România literară, nr. 27 / 1989

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

În ordinea plecării, „au fost salutate cu căldură” de Nicolae Ceaușescu delegația URSS, delegația Republicii Populare Bulgare, delegația Republicii Populare Ungare, delegația Republicii Populare Polone, delegația Republicii Socialiste Cehoslovace. S-ar părea că Mihail Gorbaciov nu s-a simțit în largul său în România, delegația URSS fiind ultima care a sosit și prima care a părăsit țara după încheierea discuțiilor. Sigur rău, la propriu, nu la figurat, s-a simțit Erich Honecker. Acesta a plecat spre Germania în cursul dimineții, înainte de finalizarea lucrărilor, din cauza unei crize bilare.

România liberă, 10 iulie 1989

Doina Melinte, campioană la Edinburgh

În cadrul concursului internațional de atletism de la Edinburgh, sportiva română Doina Melinte a câștigat proba de 1.500 m cu timpul de 4 minute 02 secunde 09 sutimi, fiind urmată de Svetlana Kitova (URSS) și de Yvonne Murray (Anglia). În proba de săritură în lungime, pe primul loc s-a situat Helga Radtke (RD Germană) - 6,95 m, urmată de Marieta Icu (România) - 6,94 m și Fiona May (Anglia) - 6,77 m.

Caramitru și Dan Grigore, în lumea lui Eminescu

Nicolae Giosan, președintele Marii Adunări Naționale, a avut o întrevedere cu delegația Uniunii Interparlamentare Arabă, condusă de Abdelrahman Bouarouf, secretar general al uniunii. La invitația MAN, acesta făcuse o vizită în România. Din comunicatele oficiale apare că în discuțiile cu Giosan abordase subiecte numite obișnuit în termeni de prietenie dintre România și țările arabe ori mijloace de soluționare a problemelor complexe din viața internațională.

Au continuat manifestările dedicate Centenarului morții lui Mihai Eminescu. La Lugoj, Filarmonica din Timișoara a prezentat spectacolul „În lumea lui Eminescu”. La București au avut loc mai multe spectacole dedicate poetului, toate incluse deopotrivă în calendarul manifestărilor politico-educative a secției de propagandă a CC al PCR și al Festivalului „Cântarea României”. În „Eminescu... după Eminescu”, Ion Caramitru a evoluat alături de pianistul Dan Grigore. „Spectacolul

a prilejuit o plăcută reînălțare cu versul eminescian, armonizat cu creații muzicale de mare sensibilitate și lirism”, consemnează croncarul.

Opera în trei acte „Eminescu”, de Paul Urmezescu (după un libret de George Buluță, în regia actorului Ion Caramitru), a prezentat momente importante din viața poetului - perioada studiilor la Viena, activitatea sa de gazetier, legătura cu „Junimea” și colaboratorii apropiați: Titu Maiorescu, Ion Creangă, Veronica Micle, Ioan Slavici. În spectacolul prezentat la Opera Română din București și-au dat concursul Filarmonica din Botoșani și pianista Eva Aved.

Timpul frunzașilor

Agricultorii și mecanizatorii din toată țara au respectat termenul-limită pentru recoltarea orzului. Producția medie impusă de statisticile oficiale fusese de 7,360 kg la hectar. Astfel că, în nici un județ al țării, producția declarată n-a coborât sub 7,000 kg la hectar. 14 județe au depășit 7,500 kg la hectar, scria presa.

În ceea ce privește recoltarea grâului, județul Olț terminase deja intrrecerea pe primul loc, cu o producție medie de 8,510 kg la hectar, urmat de Călărași cu 8,150 kg la hectar, Ialomița cu 8,140 kg și Giurgiu cu 8,100 kg la hectar.

Moda florilor

În revista Femeia, Aneta Popescu prezintă „Cronica modei”, inspirându-se din creațiile Casei de Modă „Venus”. În vara lui '89, femeile purtau hainele „pe lângă corp” fără a se sinchisi de lungime. În tendințe erau însă extremele: fie fuste foarte lungi, fie mini, neapărat însoțite de jachete scurte până în talie. „Tiparul practic” al numărului din luna iulie venea în sprijinul întreprinzătoarelor. Garnituri de volane și flori - „fie purtate pe umăr sau pe cordonul lat al taliei” - asigurau efectul. Imprimările cu motive vegetale promiteau o vară de vis în grădini de femei și fete în floare.

Alexandra ZOTTA

JUMĂTATE DIN „PE ARIPILE VÂNTULUI”

(Urmare din pag. 1)

Și mama i-a pus tatei ciiorba caldă, un păhărel de „Două prune”, o fripturică cu piure și o tartă cu fructe, așa cum îi plăcea lui. Apoi i-a aprins o țigară și, după ce a tras primul fum, tata s-a relaxat în scaun și a întreat cu scobitoare în colțul gurii: „Ce vrei?”. Pe mine și pe cumnată-mea ne-a bufnit râsul, dar ne-am stăpânit. Și mama a început prin învăluire cum noi, și Rodica, suntem tinere și ar trebui să mai socializăm, că Rodica n-ar trebui să stea numai acasă cu copiii, că eu ar trebui să cunosc un băiat și să mă mărit, că doar n-o să rămân fată bătrână... D'astea. Tata făcea ochii mari. Nu-i plăcea ce auzea. „Tu vrei să te transformi pe asta două în d'alea, femeie?”, i-a zis el mamei. Pe noi ne-a bufnit râsul iarăși. Până la urmă, mama a văzut că se înfundă și i-a zis pe șleau că vrem să mergem la film. I-a zis că e un film american despre război. N-a miștat prea mult, nu? Tata a pus o singură condiție: „Și tu, și copiii Rodicăi să meargă cu noi.”

Mama oricum avea de gând să vină, dar pe ai mici, o fată și un băiat de 4 și 6 ani, aveam de gând să-i lăsăm la vână. N-am avut ce face. Copiii i-ar fi spus că n-au fost la film. În seara aia, tata a plecat în oraș și s-a întors cu trei bilete la „Pe aripile vântului”. „Pe ai mici îi țineți în brațe”, ne-a zis. Am înțeles că îl costaseră destul de mult, nu neapărat ca bani, dar probabil își făcuse o obligație mare.

A doua zi, la ora 12:00, eram în fața cinematografului. Femei de toată vârstele, cu sau fără copii după ele, se strânseseră ciiorchine la ușă. N-am observat nici un bărbat. Eu nu mai văzusem la cinema decât un singur lungmetraj cu Stan și Bran. Altfel, nici un titlu nu-mi atrăsese atenția. Mă duceam să văd filme la prietena mea, Delia, care avea video. Când s-a stins lumina și am văzut pelicula color, rochiile și coafurile actrițelor, peisajele, caii și pe Clark Gable, am simțit că ceva mai frumos nu există în lumea asta. Numai că, pe la jumătatea filmului, au început problemele. Unul dintre ai mici voia la toaletă. S-a dus mama cu el. Apoi au început să se foiască. Ba la mine în brațe, ba la Rodica, ba la mama. După care au început să-și bălângăne picioarele, să se lovească ușor, de la care să se certe. Apoi să plângă. I-a opri pentru câteva clipe scena în care Bonnie - fiica lui Rhett și a lui Scarlett, a căzut de pe cal. Au urmărit-o atențiv apoi au luat-o de la capăt cu năzbătitele.

Lumea din sală deja se săturase de scâncetele lor și ne tot făcea femne să ieșim. I-am spus Rodicăi să plece cu ei acasă, dar mama a zis că, dacă pleacă una, plecăm toate. Și, în cele din urmă, așa a trebuit să facem. Abia prin '92 am reușit să văd finalul filmului. Noroc că citisem cartea! (a consemnat Andreoa SMINCHISE)

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

HONECKER PĂRĂSEȘTE ÎN GRABĂ SUMMIT-UL PACTULUI DE LA VARȘOVIA, DIN MOTIVE DE SĂNĂTATE

Erich Honecker era unul dintre „prieteni dragi” ai lui Nicolae Ceaușescu. La Consfătuirea Tratatului de la Varșovia, desfășurată la București în iulie 1989, a părăsit însă precipitat România din pricina unei crize biliare FOTO: Arhivele Naționale

(Urmare din pag. 1)

Luând cuvântul cu această ocazie, Gorbaciov i-a invitat pe participanți „să fie în pas cu vremurile” în ceea ce privește politica externă, a recunoscut că noile condiții au generat „numeroase probleme complicate, care necesită soluții riscante și extraordinare”. „Progresul spre un climat de pace nu are încă un caracter reversibil, mentalitatea confruntărilor este departe de a fi fost depășită, baza materială nu a fost încă demontată”, a mai spus numărul unu sovietic Gorbaciov, având, printre altele, și două întâlniri bilaterale. Una dintre întâlniri, „amicală”, cu domnul Nyers, președintele partidului maghiar, a permis, un schimb de informații despre problemele politice și sociale în curs în cele două țări, menționând agenția Tass. În întâlnirea cu generalul Jaruzelski s-a considerat necesar să se „promoveze o interacțiune sovieto-poloneză multilaterală foarte promițătoare”. Potrivit Tass, șeful Partidului Muncitoresc Polonez și-a expus decizia „de a implementa o democrație parlamentară socialistă fondată pe pluralism și

de a integra constructiv opoziția în procesul de reconciliere națională”.

Pravda critica situația din România

„Un purtător de cuvânt român a dezmințit”, titra cotidianul Pravda, „o informație potrivit căreia Bucureștii ar fi sesizat summit-ul cu privire la diferendul cu Ungaria pe tema minorității maghiare. Erau totuși așteptate dificultăți, deoarece Ceaușescu a condamnat recent în fața comitetului său central multipartidismul și și-a exprimat îngrijorarea în fața tendințelor care se manifestă zilele acestea în unele țări. Știința, organul partidului comunist român, avertiza vineri asupra „tentativelor de renunțare la principiile fundamentale ale teoriei revoluționare”. În aceeași zi, la Moscova, Pravda zugrăvea un tablou critic al situației din România: „Cozile, lipsurile, economia de energie și de combustibili în detrimentul populației, iată care este realitatea românească actuală”, scria cotidianul sovietic adăugând că „cele mai bune mobile, cea mai

bună încălziminte, cele mai bune mașini pleacă în străinătate”. „Nici un partid, nici un conducător nu deține monopolul adevărului, acesta rezultă doar din confruntarea de opinii”, mai scria Pravda.

Pneuri românești retrase de pe piață

Le Monde, din 9 iulie 1989, mai titra despre pneurile românești, produse la Caracal, și care nu făceau față cerințelor pieței vestice.

„Doamna Veronique Neiertz, secretar de stat pe problemele consumatorului, a decis să retragă de pe piața franceză pneurile pentru autoturisme fabricate la Caracal, în România, din cauza riscului de explozie la viteză mare. Este vorba despre pneuri 145, 155 sau 165 SR 13, marca Danubiana sau Victoria. Cele retrase sunt doar pneurile vândute cu mențiunea Caracal gravată pe lateralul pneurilor, deasupra mențiunii «Radial».”

InfoMina

RADIOGRAFI CULINARE

Cu petrecerea la coadă

Era ziua unei kolege și se lăsa cu paranghelie la birou după program. Îmbrăcate de paradă participam de zor la menținerea unei atmosfere cât mai vesele. Ne simțeam bine. Eram o familie. Dacă petreceam împreună opt și chiar 12 ore la serviciu, ajunseserăm să ne cunoaște aproape perfect. Ne știam toate necazurile, problemele cu copiii și cu ceilalți membri din familii, participam la nunți, la botezuri, la înmormântări, ne ajutam când era vorba despre o pilă, o relație la un medic, la o școală, la o angajare, la o facultate etc. Copiii se cunoșteau de la școală, din excursiile pe care le făceam prin sindicat. Iar unii se cunoșteau de la „navetă”. Adică, tăticii veneau la schimbul doi cu copiii în brațe sau de mână și-i predau mamelor, care tocmai plecau spre casă, la poarta întreprinderii.

Ei, și uite așa, de ziua kolegei Iuliana eram în colectivul mărit de trei copii cu vârste de 4, 8 și 10 ani. Se jucau printre noi. Nu știm cum au făcut de au păcălit portarul care i-a lăsat să iasă în stradă. Mai un banc, mai o glumă, mai un pahar de bere Bragadiru sau unul de Cotnari, noi ne veseleam. După un timp, mama celui mic întreabă de el. Unde mai pui că și ceilalți lipseau. Mamele au ieșit în curte. Portarul le-a spus că s-au dus spre bulevard. Ingrozite, s-au năpustit pe stradă alergând. Când au ajuns pe la jumătatea drumului, cei doi băieți mai mari veneau spre ele alergând. Băieții le-au spus dintr-o suflare: „Venii repede, că au băgat la tanti Florica purcei de lapte afumat!” Pe cel mic l-a păstrat tanti Florica să țină rîndul!”. S-au întors în birou. Ne-am strâns catrafusele și ne-am dus cu petrecerea la Florica, la Alimentara. Ne-am instalat la coadă, în măriilele unora care credeau că vin doar trei persoane, nu zece. Florica strigă: „Se dă câte o jumătate de purcel de persoană! Dacă vrea cineva un purcel întreg, ia obligatoriu și două bucăți de slănină cu șorici, d-ăia vie!” A vrut să spună din cea proaspătă care era un fel de șorici cu vagi urme de grăsime, de lungimea și lățimea unui purcel mic. Unii au cărait, dar le-a trecut

repede, pentru că Florica nu stătea la discuții și a început vânzarea. Cu banii nu stăteam prea bine, dar ne-a salvat șefu” care stătea de-o parte și plătea pentru cine nu avea.

Așa am achiziționat un purcel de lapte afumat de opt kilograme și două bucăți de slănină cu șorici. Cât am stat la coadă ne-am mai hilit noi, că doar de la petrecere veneam, dar, după ce am achiziționat minunile de purce, am luat direcția către case, vesele nevoite mare. Cum am ajuns acasă am tranșat purcelul, am pus jumătate la congelator și din ce rămăsele am stabilit ce și cum o să fac. Problema era slămina-șorici. Era prea subțire! Dacă o curățam de grăsime, rămânea o piele subțire din care nu știam ce fac. Am încercat și am curățat una, pe cealaltă am pus-o la congelator și am zis că o să fac cu varză. Puțina grăsime pe care am scos-o am tăiat-o în fâșii de-o palmă, lungi și subțiri de-un deget. Am încins puțin ulei și le-am prăjit. Am obținut niște chestii crețe, crocante și ceva grăsimi. L-am scos pe un platur, le-am dat un praf de sare și le-am lăsat la rece. Cu pielea... eram într-o ceață totală. Imi aduc aminte de vecina de cartier, ingineră de la tehnic, și o sun. Îmi spune povestea, îmi spune că mă învidiază și apoi, după ce-i cer sfatul, îmi zice să nu o arunc și să o fac umplută cu legume! Și-mi spune cum să-i dau cu puțină sare și usturoi pisat, apoi să fac din ea niște portofele, prinse, umplute cu legume crude, necălite. Adică, solzișori de ceapă, morcov ras, țelină rasă, varză tocată, ardei gras, felii de roșii. Toate acestea, amestecate bine, piperate și sărate, să le bag în portofele prinse cu scobitori. Să pun portofelele într-o tavă cu puțin ulei și apă cât să le acopere și să le dau la cuptor, la foc potrivit. După o jumătate de oră să le întorc, mai completez cu apă și pun un pahar de vin. După o oră, când a scăzut bine sosul și portofelele sunt rumene, încerc dacă s-au fiert bine și opresc focul. Mi-a zis că or să fie foarte bune. Și au fost!

Veronica BECTAȘ

DIN PRESA EXILULUI

„Nebunia distrugătoare a lui Ceaușescu”

Figaro Magazine din 8 iulie, publică un articol al ziaristului Victor Lupan despre nebunia distrugătoare a lui Ceaușescu, plin de fotografii inedite. Ele au fost făcute într-un periplu de câteva săptămâni, a doi ziaristi, jucând în România pe tinerii drumeti. La limita resurselor: Pierre Celerier și Jean-Philippe Mesguen. Primul contact cu România este la Budapesta, când se schimbă trenul – care e gol și de o murdărie respingătoare; bursa neagră și bișnița varșeilor, starea fizică lamentabilă a românilor, tineri care par bătrâni, copii cu dinții cariati, absența medicamentelor etc. La București, ambianta e sinistrală. Cei doi drumeti, prost îmbrăcați, rătăcesc într-un oraș devastat, printre clădiri paranoice și goale. Drumetii încep să fie urmăriți abia la Iași, după o conversație cu doi „studenti” din Zair traficanți și în relații privilegiate cu Securitatea. După ce un bizar preot ortodox, dintr-un sat, îi găzduiește pentru o noapte, cei doi tineri sunt acuzați că ar fi venit să facă o anchetă religioasă și, din această clipă, urmărirea devine ostentativă: „Calătoria noastră s-a terminat grabnic, în teama nebulă de mașina care te strivește (un alt sindrom românesc)...” Lupta (Paris), nr. 126/1989

primire, toți oaspeții au avut dreptul la cele trei săruturi comuniste din partea gazdei, cu excepția reprezentanților Ungariei... De altfel, International Herald Tribune din 10 iulie consemna opinia ministrului ungar de Externe, Gyula Horn, dată publicității la întoarcerea la Budapesta, precizând că relațiile dintre cele două state au atins nivelul lor cel mai scăzut.

După aceeași publicație, românii ar fi declarat că sunt în măsură să producă arme nucleare și că vor fabrica în curând misile intermediare, lucru considerat de ministrul ungar G. Horn, ca o amenințare asupra securității Ungariei.

Pe de altă parte, șeful de Stat Major al armatei RSR, a declarat că Tratatul de la Trianon, din 1920, era de fapt nejust nu pentru motivele invocate de unguri, ci pentru că mai sunt încă teritorii care aparțin Ungariei și unde se vorbește românește! Generalul a cerut ca această situație să fie schimbată. Agresivitate complet opusă tălmăciilor pacifiste ale „comunicatului comun”, un text de compromis pe singura idee care mai poate fi speculată în comun, cea a denuclearizării și dezarmării. Atacul împotriva Ungariei reformiste a fost început de RDA, reluat de RSR și Cehoslovacia. Întâlnirea de aproximativ o oră care a avut loc înaintea închiderii conferinței, între Ceaușescu și Nyers, a fost caracterizată de acesta din urmă drept „un dialog de surzi”.

Interesant este că, în ajunul deschiderii conferinței, Pravda s-a arătat mai critică decât oricând de București:

„Cozile, lipsurile, economia de energie și de combustibili în detrimentul populației, iată care este realitatea actuală a României. (...) Cele mai bune mobile, automobile, cei mai buni pantofi iau drumul străinătății.

Lupta (Paris), nr. 125/1989

Arhiva Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, Fond Dan Culcer

Rendez-vous cu Delta Dunării

(Urmare din pag. 1)

O luăm din loc spre Brăila. De-o parte și de alta, platani înșirați la linie. O șosea ca-n palmă. La Brăila, la intrare, am dat peste un PECO. Oprim. Bag de seamă că fie bunicul nu a făcut rost de canistra de benzină după care a alergat în tot Ploieștiul, fie are gânduri mari să mă plimbe și în alte locuri despre care nu știu nimic. Ies și eu din mașină să iau aer. Din asta cu vapori de benzină. Nu știu ce e în capul meu. „De când au venit nenorociiții aștia cu IDMS-ul aici ne-au luat rația de tranzit ca să le-o dea celor care își cumpără mașini noi”, ne-a spus femeia de la benzinărie. Bunicului i s-au cam înecat corăbiile, dar bunica a încercat să-l liniștească. Benzina din rezervorul nostru trebuia să ne țină până la Tulcea.

Când bunica a pronunțat cuvântul bac, am simțit furnicături pe șira spinării. Văzusem mai demult o fotografie într-o carte cu un fel de plută mare și citisem că e sigură. Dar, când am aflat că trebuie să ne urcăm pe ea cu tot cu mașină, am înlemnit, mi s-a tăiat respirația și am simțit cum siroaie de lacrimi încearcă să-mi străpungă ochii. Mi-era frică. Trecerea n-a durat decât cinci minute, timp în care bunica a trebuit să inventeze o poveste cu un dragon sabvatic care tine bacul la suprafață și la fiecare trecere a apei, pe partea cealaltă, în Dobrogea, apărea o salcie. Mi-a crescut inima în piept când am văzut, într-adevăr, după ce am lăsat bacul în spate, pălcuri de sălcii mai mari sau mai mici, lacuri și smârcuri. Drumul ne-a scos spre Măcin, Cataloi, Tulcea, iar bunicul a oprit de câteva ori ca să privim munții golași, nu prea înalți. „Un aspect este cam dezolant, ca și pustiiul Negev din Israel”, adaugă bunicul amintindu-și de o serie de fotografii pe care le-a văzut într-o carte despre evrei beduii. „Nici animalele n-au ce paște pe el, de aceea, Munții Măcinului se aseamănă cu niște relicve ale naturii.”

Tulcea nu mi-a făcut nici o impresie. Era curată, dar cam atât. Ori unde eram foarte obosită... Bunicul ne-a dus direct la doamna Maria, o verișoară de-a lui. Femeia, minionă și vorbărească, ne pregătise o surpriză pentru a doua zi. A aranjat cu Nichifor, un căpitan de vas, să ne ducă la o plimbare. Doar câteva ore și aveam să mă întâlnesc cu Ea, Delta Dunării. Am dormit greu și m-am trezit nerăbdătoare înaintea tuturor. La 8:45 fix aveam întâlnire cu domnul căpitan, așa că m-am văzut nevoită să-i organizez pe toți. Am dat fuga la mașină și mi-am luat costu-

mul de marină – mi-l făcuse mama, o chi-piuță pe care mi-o dăduse tata și cizmele din cauciuc nou-nouțe. În mare grabă am făcut niște șendvișuri și am plecat spre locul întâlnirii din debarcader. Nu-mi păsa că era răcoare, că cerul era înnoorat sau că Losina, cățelușa doamnei Maria, a scăpat din casă în timp ce eu strigam adunarea din pragul ușii.

O zi în împărăția apelor

La debarcader, un bărbat cu părul blond și sprâncene stufoase și roșcate ne aștepta zâmbind. Scund, aplecat puțin de spate, nu foarte în vârstă, căpitanul Nichifor purta o cămașă cu dungi și mâneci scurte și pantaloni marinărești. În mână stângă avea o mapă albastră pe care mi-a înmănat-o mie. „Veți fi ajutorul meu”, mi-a spus. Mă năpădiseră emoțiile. M-am panicat și mai mult atunci când un grup de spanioli s-a urcat la bord. Cu câteva minute înainte de plecare s-au urcat și niște italieni. Căpitanul m-a luat în brațe ca să fiu eu cea care dă semnalul plecării. Când am tras de mânerul sirenei și i-am auzit vuietul acela năstrușnic am început să râd. În sfârșit mă liniștisem. Ajunsesem acolo unde am visat și totul părea în ordine. Vaporul pornește încet, se dă puțin înapoi, apoi virează spre dreapta și pleacă. O ia spre răsărit, în aceeași direcție cu Dunărea. Apa nu e murdară, dar are o culoare mai închisă. Pe partea dreaptă, de-a lungul malului, câteva vase își așteptau echipajele. Le-am salutat marinărește. Pe partea stângă, păduri de sălcii. În zare vedeam turnul unei moschei turcești, pe care bunicul a încercat să-l fotografieze. Din sens opus se apropiau de noi câteva vapoare mari, unele rusești. Când ajungeau în dreptul nostru ne salutau cu un sunet înfiorător. La un moment dat ne-a ieșit în față o platformă uriașă, încărcată cu piatră spartă. Căpitanul a tras puțin de timonă și mi-a făcut cu ochiul, semn că avem suficient spațiu să trecem. După câteva minute a spus: „Aici intrăm pe Sulina, cel mai scurt și cel mai drept braț al Deltei. Iar în dreapta este brațul Sf. Gheorghe”. Pe partea stângă, spune căpitanul, e satul Ilgani de Sus, iar pe dreapta Partizanii. Până la Mila 26, vaporul a înaintat încet, iar căpitanul meu era mai mult atent la întrebările care veneau de la turiștii curioși. Când am văzut Maliuțul pe stânga și Vulturul pe dreapta ne-au rețesit în cale pădurile de salcie. Valurile pe care le făcea vaporul nostru se îndepărtau de noi

și scăldau rădăcinile copacilor. Apoi, apa se retrăgea lăsând lemnul să respire liber. La Mila 22 am intrat în Gorgova, unde casele par mai mari decât în alte sate și mult mai bogate. Ici-colo de-a lungul apei văd câte o casă de pescari suspendată deasupra malului. Dar păsările despre care am citit eu unde sunt? În afara de două-trei rațe, și alea aproape de curțile oamenilor, zău dacă am observat ceva! „Unde sunt păsările, căpitane?”, am întrebat. „În inima Deltei sunt cele mai frumoase păsări din lume”, mi-a răspuns, arătându-mi spre Obreținul Mic câteva lebede care-și făceau siesta. Încețeste, facem fotografii și apoi întoarce mastodontul și-l leagă de chei lângă Hotelul Lebăda. Suntem la Crișan, la Mila 14. Noi și echipajul, format din șase marinari, am rămas pe vas să mâncăm o ciorbă de pește la ceaun, sandvișuri, prăjituri. Ceaiul de mentă, pe care îl aveam în timpul din bocceluță, era cald și răcoros. În timpul mesei, căpitanul Nichifor ne-a arătat un turn de vreo 20 de metri și ne-a spus că de acolo se vede „delta până hăăă... departe”. Cu ultima îmbrucătură de pește în gură am aplecat ca niște femei care ne făceau închinăciuni. Apa clipește în maluri, apoi se retrage lăsând impresia că dintre trestii și sălcii mii de răulețe curg spre vapor. În sălbăticia aceasta mareată am văzut o multitudine de păsări. Mari, mici, colorate, zgomotoase. Dintr-un stuț văd cu coada ochiului un fel de săgeată. Este o pasărică cu penaj verde-auriu, care încetinește la vederea noastră și zboară încet de-a lungul malului, alături de vapor. Ne întrecem, apoi ne așteptă și iarăși ne întrecem. Deasupra noastră, un stol de pelicanii se rotea prin aer ca la o cununie, când se înconjoară masa. Suntem aproape de Lacul Ledeanca. Căpitanul mi-a dat binocul lui, îndreptându-l înspre câteva flori de nufăr, unde se jucau în apă doi pelicanii. Minunat spectacolul aici, în împărăția apelor.

Am luat apoi drumul spre Tulcea. Încet, pe lângă o mare de stuț și papură. Lăsăm inapoi noastră Lacul Fortuna, apoi Păpădia, Alb și Tătaru și apucăm spre Sulina, acolo unde se desparte Dunărea în două. Anco ALDEA

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu **JURNALUL NAȚIONAL**
CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE

10,9

LEI

Cărțile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

www.jurnalul.ro

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

APELUL LUI GORBACIOV

Aflat la Consfățuirea Tratatului de la Varșovia, ținută la București, Mihail Gorbaciov a făcut apel la „o nouă atmosferă” în care să fie acceptate „soluțiile independente la probleme naționale” FOTO: Arhivele Naționale

(Urmare din pag. 1)

A făcut constatarea că acum membrii Pactului de la Varșovia și membrii alianței vestice sunt dispuși să se asculte unul pe celălalt și să discute.

„Inșă, există în continuare o psihoză a războiului pe care trebuie să o depășim,” a declarat liderul sovietic. „Credem că este necesar să subliniem nevoia de îndepărtare de la mișcările militare la cele politice.”

Summitul se va încheia sâmbătă cu un comunicat care, potrivit lui Gorbaciov, va conține „noi inițiative.” Pactul de la Varșovia și NATO, corespondenții săi vestic, duc o serie de negocieri nemaînaltinate până acum.

În luna mai, la conferința de la Viena pe tema forțelor non-nucleare, negocierii Pactului de la Varșovia au propus tăieri masive de trupe, tancuri, artilerie și forțe aeriene, având ca rezultat o contra-proponere din partea președintelui Bush cu privire la forțele armate convenționale.

La sesiunea de discuții de astăzi presa nu a avut acces. Inșă purtătorul de cuvânt al ministerului de Externe sovietic, Gennadi Gherasimov, a spus la conferința de presă că Gorbaciov a discutat cu NATO propunerile pentru a reduce forțele convenționale. „A vorbit despre schimbările produse în situația internațională și despre măsurile de adaptare care trebuie luate”, a spus Gerasimov.

Pe aceeași temă a summit-ului, La Republica ridică problema „scindării estului”.

„București. O nouă misiune dificilă pentru Mihail Gorbaciov. Imediat după terminarea vizitei în Franța, unde nu s-a bucurat de consensul triumfal cu care este obișnuit în timpul vizitelor sale în Est, capul de la Kremlin a sosit ieri la București venind de la Strasbourg, pentru a participa la înfruntarea Pactului de la Varșovia, alianță militară care reunește șapte

state din blocul estic. Cu participarea șefilor de stat, secretarilor generali ai partidelor comuniste, șefilor de guvern și miniștrilor apărării și de Externe, summit-ul se desfășoară într-un moment delicat pentru echilibrul raporturilor în cadrul alianței și în perspectiva dezarmării în Europa.

Reuniunea are loc cu ușile închise și diferențele de opinie dintre protaagoniști vor rămâne în culise și vor fi cu siguranță excluse din comunicatul final care va fi aprobat de liderii comuniști. Un astfel de ton netransparent a străbătut și discursurile rostite de Gorbaciov și de Ceaușescu la finalul reuniunii, care au vorbit despre rezultatele importante la care s-a ajuns, fără a face cunoscut conținutul acordului. Comunicatul ar fi trebuit să conțină o declarație comună despre desfășurarea reuniunii și un apel la țările NATO pentru a accelera procesul de dezarmare prin negocieri militare pentru a consolida securitatea în Europa. Dar adevăratul mesaj al liderului sovietic a fost acela de a-i face să accepte pe aliați noua politică externă a URSS pentru a se putea trece la negocierile de dezarmare.

În discursul de închidere, Gorbaciov și-a exprimat speranța că documentul final va fi un răspuns la propunerea lui Bush. Declarația lui Gorbaciov din ajunul reuniunii ascunde cu greu dificultățile cu care se confruntă liderul de la Kremlin la București, pe de o parte procesul de dezințegrare al blocului, cu Ungaria și Polonia înscrise decisiv pe calea democratizării și a deschiderii, spre Occident, și pe de altă parte România lui Nicolae Ceaușescu în fruntea țării care rezistă cu înverșunare în fața principiilor perestroikăi. Situația internațională se schimbă rapid, a afirmat purtătorul de cuvânt al ministrului de Externe Gherasimov, și este necesar să decidem măsurile care trebuie luate pentru a ne adapta. Alte

semnale care au anunțat că nu este vorba de un summit de rutină au fost date de agenția de presă sovietică Novosti. Întrunirea ar putea fi o cotitură în politica externă a blocului estic, scrie Novosti, care va avea efecte și asupra proceselor complexe care se produc în interiorul statelor socialiste.

Și cotidianul Magyar Hirlap vorbește de o reuniune lipsită de formalism. Între unguri și gazdele române s-au înregistrat cele mai mari divergențe. Nu numai din cauza diferențelor în politica internă și externă, dar mai ales din cauza politicii lui Nicolae Ceaușescu de reprimare a minorității maghiare din Transilvania. Nimănu-i nu i-a scăpat răceala cu care „Conducătorul” l-a primit pe Rezso Nyers, președintele partidului comunist ungar. Nyers a fost singurul pe care Ceaușescu nu l-a întâmpinat cu tradiționalul sărut tovarășesc. Observatorilor nu le-a scăpat nici prezența lui Wojcech Jaruzelski alături de probabilul său succesor, ministrul de interne Czeslaw Kiszczak. Potrivit unor surse, reprezentanții maghiari au propus un plan de reorganizare al Pactului, pentru a consolida cadrul politic al alianței, ca premisă a unei mai bune colaborări militare. Știre care confirmă faptul că se vorbește de dorința sovieticilor de a pune un accent mai mare pe aspectul politic în cadrul alianței, de creare a unui organism permanent de conducere și consultare pe modelul NATO.”

Delegația polonă

Le Monde din 8 iulie scria că la intrunirea Pactului de la Varșovia a participat cu delegația poloneză și generalul Jaruzelski, posibil candidat la președinție, „Venind de la Strasbourg, Mihail Gorbaciov a ajuns joi, 6 iulie, la București, unde va participa vineri și sâmbătă la reuniunea la vârf a Pactului de la Varșovia. La aeroport, Nicolae

Ceaușescu, șeful statului român, l-a îmbrățișat de trei ori pe omologul său sovietic, ca de altfel și pe ceilalți șefi de stat, excepție făcând domnul Nyers, președintele reformator al partidului maghiar, cărui s-a mulțumit să-i strângă mâna. Domnul Grosz, secretar general al Partidului Comunist Maghiar, care ar fi trebuit să participe, a rămas la Budapesta pentru a se ocupa de funeraliile lui János Kádár.

Delegația poloneză este condusă de generalul Jaruzelski, dar din delegație face parte și generalul Kiszczak, actualul ministru de interne și posibil candidat al Partidului Muncitoresc Unit polonez la președinția republicii. Șeful guvernului, domnul Rakowski, cât și ministrul apărării, generalul Siwicki, fac și ei parte din delegația poloneză.

Circa 25 de jurnaliști străini și-au anunțat prezența la summit, dar trei dintre ei – un britanic și doi olandezi – nu au primit viză de intrare.”

Casa „Estului”

Tot Le Monde din 8 iulie 1989 a prezentat pe larg punctul de vedere al președintelui sovietic.

„După ce i-a încurajat pe francezi și pe ceilalți membri ai Consiliului European să construiască „casa comună europeană”, Mihail Gorbaciov face mari eforturi să astupe fisurile apărute în ceea ce părea să fie în ultimii patruzeci de ani o casă comună puțin cam prea exemplară: alianța țărilor din Est.

Pentru conducătorul sovietic, acest summit se anunță a fi mult mai dificil decât întâlnirea amabilă de la Paris, și asta nu doar pentru că cel mai sinistru dictator de pe vechiul continent este gazda reuniunii. Perestroika s-a manifestat în Europa de Est printr-o evoluție din ce în ce mai divergentă, unele țări precum Ungaria și Polonia orientându-se spre o democrație par-

lamentară, în timp ce toți ceilalți se agață de structurile acceptate mai bine sau mai rău, de populațiile lor, dar care par perimate în fața noului curent moscovit. La acestea se adaugă și conflictele naționaliste și frontaliere care reapar la lumina zilei.

În fața acestei evoluții, domnul Gorbaciov are o atitudine dublă. Denunțând la Strasbourg orice recurs la forță, nu numai între cele două alianțe europene dar și în interiorul fiecăreia dintre ele, repudiază „doctrina Brejnev” care a justificat în trecut zdrobirea primăverii de la Praga din 1968.

Acest angajament este valoros, dar confirmă „discreția” adoptată de câteva ani la Moscova vizavi de evoluțiile din lumea comunistă, atât față de cele bune cât și față de cele rele: bunăvoința arătată Ungariei și Poloniei – inclusiv lui Lech Walesa – urmată de toleranța față de conservatorismul est-german sau cehoslovac, și chiar față de tragediile din România și din China.

Printre preocupările oficiale ale lui Gorbaciov pe care le-a făcut cunoscute în mai multe rânduri atât interlocoților francezi cât și celor americani se numără riscul destrămării imperiului sovietic și rolul pe care exteriorul l-ar putea juca în această evoluție.

Apelul lansat de președintele american pentru evacuarea trupelor sovietice din Polonia a fost cu atât mai criticat la Moscova cu cât reducerile unilaterale anunțate sunt slabe: doar 300 de blindate față de 5.000 retrase din RDG, Cehoslovacia și Ungaria.

Toleranță și vigilență, perestroika dar și diplomație, iată echilibristica pe care Gorbaciov o face în imperiul său est-european. Și jocul acesta nu este câștigat din start.”

tv 8 iulie 1989

13:00 Telex
13:05 La sfârșit de săptămână
Moment muzical cu orchestra de estradă a Radioteleviziunii
Reportaj din actualitatea socialis-tă a țării. Oltenița – repere ale devenirii
Telesport
Laureați ai Festivalului național „Cântarea României”: orchestra „Doina Argeșului” din Pitești
Melodia acestei luni: „Planeta Pământ”. Compozitor Cornel Fu-garu, versuri Eugen Dumitru. Cântă Dida Drăgan
Prognoza meteo a lunii iulie
Invitați în studioul 1: Maria Slă-tinaru-Nistor
Din Fono-Filmoteca de aur
Autograf muzicale: Ștefan Hrușcă, Vasile Șeicar
Redactorii ediției: Liviu Tudor Samuilă, Irina Nistor
14:45 Săptămâna politică
15:00 Închiderea programului
19:00 Telegazeta

19:25 Sub tricolor, sub roșu steag
Versuri patriotice, revoluționare
Redactor Elisabeta Mondanos
19.40 Telegazeta
Redactori: Ioan Ionel, Ion Ruș
20.10 Studioul șlagărelor
Redactor Mariana Șoitu
20.45 Film artistic
Un om în Loden
Ecranizare a romanului „Moartea vine pe bandă de magnetofon” de Haralamb Zinca
Producție a Casei de Filme Unu
Cu: Victor Rebengiuc, Ovidiu Iuliu Moldovan, Constantin Diplau, George Constantin, Mircea Albucescu, Tănase Cazimir, Sanda Toma, Draga Olteanu-Matei, Florina Luican, Ghe-orghie Visu, Andrei Finți
Scenariul: Haralamb Zinca, Nico-lae Mărgineanu
Regia: Nicolae Mărgineanu
22:05 Telegazeta
22:15 Romanță, bine te-am găsit!
Redactor Florentina Satmari
22:30 Închiderea programului

vremea

Vremea a fost caldă, cu cerul variabil și înnorări temporare în estul și sudul țării, unde pe alocuri au căzut averse de ploaie însoțite de descărcări electrice. În restul teritoriului ploile au fost izolate, semnalându-se mai ales la munte. Vântul a suflat slab până la moderat. Maximele au fost cuprinse între 25 și 34 grade, pe alocuri mai ridicate în vestul și sud-vestul țării, iar minimele în general între 15 și 20 grade. La București vremea a fost caldă, cu cerul variabil, prezentând înnorări în special în cursul după-amiezei și averse de ploaie.

anunțuri

VĂNZĂRI
Vând apartament două camere decomandate, et 3, Baba Novac.
Vând video Sharp Recorder și Dacia 1100.
Vând sufragerie Ruxandra, două fotolii, cărucior invalid, covor persan.
Vând urgent Olteci, fabricat 1985.

Vând sufragerie Marie Therese, stare excepțională.

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Întreprinderea Electronica încadrează prin concurs: șef oficiu calcul și programator analist principal, cu vastă experiență în domeniu.

La întâlnire

ORIZONTAL: 1) Plin de sentiment - Frumoasele nopți (sing.). 2) Lucrare agricolă - Se întâlnește la scurt timp. 3) Îndrăgostită în interes de serviciu - Adus în cele din urmă în casă! 4) Unu cu unul! Fript. 5) Joc de doi - Trimiși cu gânduri bune la casa miresii. 6) Se îmbarcă pentru întâlnire - Loc de întâlnire pentru porumbei. 7) Iesit la pescuit! - Se prind ușor. 8) Aleasa inimii - Inimă de fată! 9) În loc de despărțire sau de revedere - Întins la iarbă verde. 10) Zana care te soarbe din ochi - Fură fete și băieți.

VERTICAL: 1) Se gândesc la o întâlnire - Readus în cele din urmă! 2) Dragoste pierdută - Luat cu frumosul. 3) Sunt în faza de întâlnire la șosea - Bun pentru ademenit nimfe. 4) Dus cu vorba. 5) Nume de fată... - care ne ajută să trecem greul. 6) E ceva de capul ei - Face ochii mari (inf.). 7) Forțat uneori la drum - Prima dragoste. 8) Vine la început... vine la sfârșit... și la revedere! - Singuratică... singuratică! - Întâlnit în orele de după amiază. 9) Tip... - care se pierde la o întâlnire (fem.). 10) Lumea e a lor (sing.).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Calendar 1989

DIN ARHIVA MINISTERULUI DE EXTERNE

Se pregătea vizita lui George Bush la Budapesta

Raportul Ambasadei României la Budapesta

Către Ministerul Afacerilor Externe
Tovarășului Ion Stoian,
Tovarășului Ioan Totu,

Principalele cotidiene din 8 iulie a.c. reproduc interviul acordat, la Washington, de președintele George Bush, unui grup de patru ziariști maghiari.

Încă de la început, președintele Bush a arătat că în prezent s-a schimbat politica SUA față de Ungaria și că vizita primului președinte american în Ungaria deschide o nouă etapă în relațiile dintre cele două țări. Prin această vizită se va exprima sprijinul american față de reformele din viața politică și economică din Ungaria. Președintele american a arătat, de asemenea, că dorește să cunoască „noua conducere ungară”.

După ce a subliniat că SUA nu dorește să se amestece în treburile interne ale Ungariei, G. Bush a arătat, totuși, că dacă „sistemul economic ungar va evolua spre o mai mare deschidere, spre întărirea sec-

torului particular, atunci Statele Unite pot deveni mai ușor partener în dezvoltarea economiei și reformarea acesteia”. A ținut să menționeze că, după vizita primului-ministru australian, Bob Hawke, în Ungaria, acesta i-a dat un telefon în care a prezentat „urșișele posibilități de apropiere între Ungaria și unele țări occidentale, ca Australia și SUA”, scop în care a propus ca cele două țări să sprijine Ungaria.

Abordând problemele militare în contextul propunerilor americane în cadrul NATO de reducere a forțelor militare convenționale, președintele George Bush a arătat că vrea să abordeze această problemă și cu conducătorii unguri. George Bush a subliniat că SUA sprijină Ungaria din punct de vedere politic și că, în acest domeniu, președintele este sprijinit și de Parlament, care a luat cunoștință cu satisfacție de reformele din Ungaria (orientarea spre economia de piață, dezafectarea gardului de la frontiera cu Austria), dar că sprijinul economico-financiar este hotărât de experți în acest domeniu. Aceștia vor să știe

dacă ajutorul financiar dat Ungariei este folosit în mod corespunzător. Răspunzând la o întrebare a reprezentantului cotidianului Nepszabadsag, G. Bush și-a exprimat speranța în legătură cu apropierea momentului în care o țară din Tratatul de la Varșovia va deveni „o țară liberă, cu regim democratic și economic de piață”, și a arătat că în prezent aceste gânduri se îndreaptă spre Ungaria și Polonia.

A subliniat că ajutorul american către Ungaria va fi cu atât mai concret, mai substanțial, „cu cât privatizarea va fi mai mult dezvoltată, cu cât se va deschide mai mult piața, cu cât Ungaria se va orienta spre Occident”.

George Bush a ținut să precizeze că prin vizita sa în Ungaria, „nu vreau să îngreunez viața domnului Gorbaciov, cum nu cred că ei, prin vizita sa la Paris, vrea să îngreuneze viața Statelor Unite”. Se deplasează în Ungaria „cu dorința discutării acelor probleme în care credem cu putere: drepturile omului”.

Reprezentantul cotidianului Magyar Hirlap a arătat că poporul maghiar a apelat de două ori în tim-

pul istoriei pentru ajutor la poporul american, în 1948 și în 1956, și că în ambele situații nu a primit ajutor. În acest context a întrebat dacă există în SUA un simțământ de responsabilitate față de Europa de Est și viitorul Ungariei.

Președintele american a răspuns că el nu ar folosi cuvântul „responsabilitate”, dar că „resimte adânc schimbările și îi bate inima alături de poporul maghiar”. În 1956 SUA a fost de partea „celor de pe bariadele” din Budapesta, iar în prezent, „suntem alături de cei care vor mai multă libertate”. George Bush a lansat un apel către tinerii din Ungaria și Polonia care „trăiesc într-o epocă frământată, o epocă a schimbărilor dinamice”, cerând studenților Budapestei să ia parte „la schimbări, la ceea ce se întâmplă în Europa de Est și Uniunea Sovietică”. Președintele american a continuat: „Dacă eu aș avea 21 de ani și aș trăi în Ungaria așa spune: Dumnezeu, ce evenimente înălțătoare se întâmplă și eu pot fi părtașul acestora și aș putea să devin și președinte”.

Referindu-se la întâlnirea de la

Paris, care se va desfășura imediat după vizita la Budapesta, G. Bush a subliniat că „un punct deosebit pe ordinea de zi va fi modul în care Occidentul poate sprijini Ungaria și Polonia”. Cu această ocazie vor fi clarificate două probleme: ce reforme sunt necesare pentru ca prin intermediul instituțiilor internaționale să fie exprimat acest sprijin, și câți bani pot fi folosiți în acest sens. Răspunzând la ultima întrebare pusă de reprezentantul MTI, în legătură cu „ce pot face americanii și noul lor partener mic, Ungaria, ca Războiul Rece să se încheie în Europa de Est?”, președintele american a subliniat importanța noilor forțe politice din Ungaria, a faptului că acestea poartă deja tratative cu guvernul și că acestea trebuie continuate.

Traian Pop
Document din volumul: 1989 - Principiul dominoului.
Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Rețegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p 129-130